

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola lesnícka Medvedzie 135, 027 44 Tvrdošín IČO: 00517801
Názov školského vzdelávacieho programu	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov študijného odboru	4524 2 agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠKVP	26. august 2010
Miesto vydania	SOŠ lesnícka, Medvedzie 135, 027 44 Tvrdošín
Platnosť ŠKVP	01. september 2010 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Ing. Ján Vorčák, PhD.	Riaditeľ	043/530931 3	043/530931 2	riaditel@soultv.sk	
Ing. Karol Košovan	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	043/530931 5		tv_zastupca@soultv.sk	
Juraj Sálka	Hlavný majster	043/530931 8		soultv.hl.majster@vuczilina.sk	
Ing. Viliam Gerčák	Hlavný majster	043/532202 5		soultv.doprava@vuczilina.sk	
Mgr. František Murin	Výchovný poradca	043/530931 4		zborovna@soultv.sk	
Oľga Brunčáková	Ekonomka	043/530931 6		ekonomika@soultv.sk	

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj
Odbor školstva
Ul. Komenského 48
011 09 Žilina

Tel.: 041/5032209
e-mail:

Tvrdošín, 26. 08. 2010

Ing. Ján Vorčák, PhD.
riaditeľ
(podpis a pečiatka školy)

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola lesnícka Medvedzie 135, 027 44 Tvrdošín
Názov školského vzdelávacieho programu	Agromechанизátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov študijného odboru	4524 2 agromechанизátor, opravár
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

[illegible]

5 PROFIL ABSOLVENTA UČEBNÉHO ODBORU 4524 2 AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola lesnícka Medvedzie 135, 027 44 Tvrdošín
Názov školského vzdelávacieho programu	Agromechanizátor , opravár
Kód a názov ŠVP	42 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 2 agromechanizátor , opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent učebného odboru 4524 2 agromechanizátor, opravár je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom a primeraným všeobecným vzdelaním, schopný samostatne odborne vykonávať základné a špecializované práce v poľnohospodárstve a v službách mechanizačnými prostriedkami, strojmi a zariadeniami, dodržiavať technologické postupy, robiť údržbu a opravu strojov, zabezpečovať prevádzkovú spoľahlivosť strojov a zariadení.

Ovláda obsluhu a využitie základnej počítačovej techniky.

Nezanedbateľná je i možnosť získania poľovného lístka na základe možného absolvovania štúdia predmetu poľovníctvo.

Pre vykonávanie uvedených činností absolvent má byť dostatočne adaptabilný, logicky myslíaci, schopný aplikovať získané vedomosti a manuálne zručnosti v podmienkach trhového hospodárstva, používať racionálne metódy práce, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie.

Absolvent je pripravený na výkon odborných činností, pre ktoré je podmienkou stredné odborné vzdelanie v pôdohospodárstve vo veľkovýrobných podmienkach, v stredných a malých podnikoch a v službách.

Absolvent odbornou praxou a ďalším štúdiom si ďalej môže zvyšovať kvalifikáciu a pokračovať v nadstavbovom štúdiu pre absolventov trojročných učebných odborov.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 4524 2 agromechanizátor ,opravár po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 V oblasti všeobecného vzdelania

Absolvent má:

- potrebnú slovnú zásobu a správnu vyjadrovaciu schopnosť v ústnom a písomnom styku v materinskom jazyku;
- vedomosti zo slovenskej a najvýznamnejšej svetovej literatúry pre deti, mládež a dospelých;
- orientáciu v dejinách slovenského národa a v svetových dejinách;
- prehľad z histórie vývoja ľudskej spoločnosti a spoločenskej výroby;
- slovnú zásobu z cudzieho jazyka na úrovni bežnej komunikácie;
- základné vedomosti zo stredoškolskej matematiky, prírodovedných predmetov a informatiky;
- schopnosť aplikovať poznatky prírodných vied a informatiky pri riešení praktických úloh vo svojom odbore;
- základné vedomosti z ekologických zákonitostí v prostredí a integrácie človeka a prostredia;
- vedomosti zo základov etiky;
- schopnosť učiť sa a chápe vzdelávanie ako celoživotný proces;
- aktívny postoj k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju a vlastnú pohybovú aktivitu spája s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia.

5.2.2 V oblasti odborného vzdelania

Absolvent má:

- ovládať biologické, chemické, fyzikálne, ekologické a ekonomické zákonitosti poľnohospodárskej výroby, významné pre odborné riešenie technických a technologických otázok pôdohospodárstva a v súvisiacich službách;
- vedieť používať odbornú terminológiu odboru a poznať vlastnosti kovových, nekovových a technologických materiálov;
- ovládať princípy činnosti mechanizmov, strojov a zariadení používaných v poľnohospodárskej výrobe a v službách;
- poznať zásady a postupy obsluhy strojov a zariadení v poľnohospodárstve, zásady a postupy údržby strojov a zariadení;
- ovládať princípy a postupy opráv strojov a zariadení;
- poznať druhy strojov a zariadení, ich energetickú náročnosť a ekonomickú efektívnosť;
- definovať základnú technickú dokumentáciu, katalógy a firemnú literatúru;
- rozlíšiť druhy poľnohospodárskych plodín v rozličných štádiách vývoja, princípy technologických postupov ich pestovania a ošetrovania, zberu a uskladňovania;
- určiť druhy hospodárskych zvierat, princípy a postupy chovu hospodárskych zvierat;
- posúdiť ekologické podmienky pestovania jednotlivých skupín a druhov poľnohospodárskych plodín a poznať základy výživy, hnojenia a ochrany rastlín, ochrany životného prostredia a chovu zvierat;
- ovládať základné princípy alternatívnych systémov poľnohospodárskej výroby;
- rozoznať najrozšírenejšie choroby a škodcov a ochranu proti nim s prihliadnutím na racionálne využívanie ochranných opatrení;
- pochopiť ekonomické zákonitosti výroby, základné princípy podnikania a poskytovania služieb v od – bore;
- ovládať platné technologické postupy, akostné a hygienické normy vo výrobe a zásady bezpečnosti práce;
- poznať zásady tvorby a ochrany životného prostredia vo vzťahu k mechanizovaným prácam v poľnohospodárskej výrobe a v službách;
- uplatňovať zásady bezpečnej práce a predpisy protipožiarnej ochrany a kontrolovať ich dodržiavanie.

5.2.3 V oblasti požadovaných zručností

Absolvent vie:

- vykonávať práce pri ručnom spracovaní materiálov a jednoduchšie technologické úkony strojového obrábania;
- vykonávať všetky odborné mechanizované práce v poľnohospodárskej výrobe a v službách s ohľadom na ochranu životného prostredia;
- pripraviť náradie, stroje a zariadenia pre pracovný proces, nastaviť základné parametre, preskúšať funkcie strojov, obsluhovať stroje a mechanizačné prostriedky,
- vykonať základnú údržbu a bežné opravy náradia, strojov a zariadení používaných v poľnohospodárskej výrobe a pri uskladňovaní produktov;
- prakticky vykonávať všetky činnosti s hnojivami a používať ochranné prostriedky;
- vykonávať mechanizované práce v pôdohospodárstve a v službách;
- rozoznať a použiť osivá a sadivá, základné druhy poľnohospodárskych plodín v rôznych štádiách vývoja a uplatňovať ich špecifické požiadavky na agrotechniku, chov jednotlivých druhov zvierat a rešpektovať zootecnické požiadavky v chovoch hospodárskych zvierat;
- realizovať technologické postupy pestovania hlavných druhov plodín a technológiu chovu HZ;
- čítať a používať návody na obsluhu a ďalšiu dokumentáciu súvisiacu s používaním a obsluhou mechanizmov, strojov a zariadení a liniek;
- riadiť a udržiavať kolesové traktory a iné mobilné energetické a dopravné prostriedky pri doprave všetkého druhu, vrátane nakladania a vykladania;
- viesť prvotnú evidenciu o vykonanej práci, spotrebe materiálu, hodnotiť množstvo a kvalitu vykonanej práce, uplatňovať hospodárnosť prevádzky mechanizačných prostriedkov, šetriť materiálom a energiou;
- podnikať v poskytovaní služieb v odbore;
- pracovať bezpečne, udržiavať pracovisko v poriadku, dbať o estetiku pracovného prostredia; v práci postupovať s ohľadom na ochranu životného prostredia;
- odborne vykonávať ďalšie špecifické práce vyplývajúce z obsahu voliteľných predmetov a kvalifikačných kurzov.

5.2.4 V oblasti osobnostných predpokladov, vlastností a schopností

Absolvent sa vyznačuje:

- záujmom o celoživotné vzdelávanie a schopnosťou prijímať nové poznatky s ohľadom na vývoj a technický pokrok vo svojom odbore;
 - empatiou, toleranciou a prosociálnym správaním;
 - komunikatívnosťou, priateľskosťou;
 - trpezlivosťou, vytrvalosťou, flexibilitou a kreatívnosťou;
 - schopnosťou spolupráce, spoľahlivosťou, presnosťou;
 - primeranou sebareflexiou, sebadisciplínou, diskretnosťou a zodpovednosťou;
 - myslením v súvislostiach, rozhodným a rozvážnym konaním;
 - kultivovaným vystupovaním a správaním.
- bore;
- ovládať platné technologické postupy, akostné a hygienické normy vo výrobe a zásady bezpečnosti práce;
 - poznať zásady tvorby a ochrany životného prostredia vo vzťahu k mechanizovaným prácam v poľnohospodárskej výrobe a v službách;
 - uplatňovať zásady bezpečnej práce a predpisy protipožiarnej ochrany a kontrolovať ich dodržiavanie.

6. UČEBNÝ PLÁN UČEBNÉHO ODBORU 4524 2 AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola lesnícka Medvedzie 135, 027 44 Tvrdošín			
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár			
Kód a názov ŠVP	45 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo			
Kód a názov učebného odboru	4524 2 agromechanizátor, opravár			
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie ISCED 3C			
Dĺžka štúdia	3 roky			
Forma štúdia	denná			
Druh školy	štátna			
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk			
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
	1.	2.	3.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	9,5	8	7	24,5
slovenský jazyk a literatúra	1,5	1	1	3,5
cudzí jazyk	3	3	3	9
občianska náuka	1	-	-	1
etická výchova/náboženská výchova a)	1	1	-	2
fyzika	1	1	-	2
matematika	1	-	1	2
informatika	-	-	-	-
telesná výchova	1	2	2	5
Odborné predmety	25	27	26,5	78,5
ekonomika	-	2	1	3
strojnictvo	2	-	-	2
strojárská technológia	2	-	-	2
technológia opráv		3	3	6
technológia rastlinnej výroby	1	1	1	3
technológia živočíšnej výroby	-	2	1	3
stroje a zariadenia	1	2	1	4
Teória riadenia motorových vozidiel	-	2	2	4
odborný výcvik	15	15	17,5	47,5
Etická / náboženská výchova	-		-	
Informatika	1		-	1
Technické kreslenie	2			2
Náuka o materiáloch	1			1
Spolu	34,5	35	33,5	103
Účelové kurzy				
Ochrana človeka a prírody i)				
Telovýchovno-výcvikový kurz j)				

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	30
Záverečná skúška	-	-	1
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.)	7	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	-
Spolu týždňov	40	40	37

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre učebný odbor 4524 2 agromechanizátor, opravár:

Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum.

Počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín, maximálne 64 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 31 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- b) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ sú predmety etická/náboženská výchova a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“. Predmet občianska náuka je klasifikovaný.
- c) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučujú podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. .
- d) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná výchova. Predmet telesná výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- e) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi platnou legislatívou.
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciáciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na vzdelávanie a vytvárajú možnosti pre zvýšenie kvalifikácie v nadväzujúcej odbornej príprave. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sa môžu využiť na všeobecné vzdelávanie alebo na odborné vzdelávanie.
- g) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje dvomi účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín priamo v teréne. Samostatný kurz je organizovaný v 2. ročníku v trvaní 3 dní po 6 hodín výcviku v teréne mimo priestorov školy. Je súčasťou plánu práce školy.
- h) Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci odborného výcviku, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.

Záverečná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

8. PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKVP V ODBORE 4524 2 AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

8.1 Materiálne podmienky

a) Kapacita školy

1. Školský manažment

kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa

kancelária pre ekonomický úsek

kancelária pre hlavného majstra

príručný sklad s odkladacím priestorom

sociálne zariadenie

zasadačka

2. Pedagogickí zamestnanci školy

zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, kabinety pre učiteľov

3. Nepedagogickí zamestnanci školy

kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, príručný sklad s odkladacím priestorom, archív

4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne

5. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky, sklady pracovných pomôcok

6. Knižnica

b) Makrointeriéry

1. Školská budova

2. Školský dvor

3. Školská jedáleň

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne pre teoretické vyučovanie

2. Odborné triedy – učebne pre vyučovanie odborných predmetov

3. Telocvičňa

4. Učebne odborného výcviku

5. Dielne podnikov a poľnohospodárskych družstiev

6. Školské dielne

d) Vyučovacie exteriéry

1. Školské ihrisko

2. Poľnohospodárske družstvá a podnikové priestory, výbehy pre zvieratá podľa požiadaviek učebného odboru

8.2 Personálne podmienky

1. Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje ŠkVP musia byť v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s klasifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

2. Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú ŠkVP musí byť v súlade s platnými predpismi. Plnenia ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci

musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade v ŠkVP. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

3. Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú ŠkVP musí byť v súlade s platnými predpismi. Plnenia ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade v ŠkVP. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
4. Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca, školník, údržbár, kurič, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii ŠkVP musí byť v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti ŠkVP nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
5. Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu ŠkVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín sú záväzné, ich dodržiavanie ŠkVP musí byť preukázateľne.
6. Poradenská činnosť sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej, psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy.

8.3 Organizačné podmienky

1. Požiadavky školskej legislatívy.

Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh ŠkVP vo väzbe na teoretické a praktické vyučovanie. Pre realizáciu ŠkVP platí školský zákon.

2. Požiadavky na praktické vyučovanie, odborný výcvik:

Odborný výcvik sa uskutočňuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne a vykonáva sa v školských zariadeniach: školský majetok, farmy, pozemky, dielne a učebne odborného výcviku, ako aj v zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Tie vyžadujú zabezpečiť vlastné pracovisko a materiálne podmienky, aby sa mohol realizovať obsah stanovený učivom odborného výcviku: odbornú učebňu na pracovisku alebo v blízkosti pracoviska, šatne a hygienické zariadenia. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 1. a v 2. ročníku v 6 hodinových celkoch. Ak to vyžaduje charakter nácviku, odborný výcvik možno spájať aj do viacdňových celkov s rešpektovaním podmienok odboru a platnej legislatívy. Delenie žiakov do skupín stanovuje platná legislatíva. V odbornom výcviku pri prácach s mechanizmami a strojmi by sa mal znížiť počet žiakov v skupine na päť, z hľadiska dodržiavania podmienok BOZP a z dôvodu zabezpečenia kvality výsledkov nácviku.

3. Ukončovanie štúdia a organizácia záverečných skúšok:

sa riadi platným legislatívnym predpisom. Úspešní absolventi získajú vysvedčenie o záverečnej skúške. Po úspešnom absolvovaní doplnkového kurzu, ktorým sa úspešne ukončí II. stupeň základnej školy môžu žiaci pokračovať na úrovni ISCED 3C.

4. Kurzy, exkurzie, športové akcie :

sa organizujú v rámci 7 týždňov školského roka. Kurz na ochranu človeka a prírody sa realizuje vo vybraných predmetoch účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu človeka a prírody. Cvičenia sa uskutočňujú priamo v teréne. Organizácia exkurzií: sú súčasťou praktického a teoretického vyučovania.

5. Organizácia spolupráce s rodičmi, sociálnymi partnermi a verejnosťou:

spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií.

6. Organizácia odborných súťaží:

súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritériá hodnotenia, formu prác a ich prezentácie, prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

8.4 Podmienky bezpečnosti a hygieny práce

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a podobne. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a odborné vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam.

Škola zabezpečuje opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia sú podrobne s týmito rizikami oboznámení. Riziká, ktoré sa nedajú eliminovať sú čiastočne riešené osobitnými ochrannými prostriedkami, ktoré žiaci dostávajú bezplatne na základe Smernice riaditeľa školy. Ich používanie sa dôsledne kontroluje.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce je podrobne popísaná v Školskom poriadku teoretického a praktického vyučovania, žiaci ju musia poznať a rešpektovať. Školský poriadok je verejne prístupný vo všetkých triedach a na pracoviskách.

Škola má spracovanú Metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany pre žiakov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetov. Obsahom školenia sú predpisy a normy, miesta na ktorých sú umiestnené lekárničky prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazov detí, žiakov a študentov, traumatologického plánu, nariadenie vlády o ochrane zdravia zamestnancov pri práci, o bezpečnej prevádzke a používaní strojov, Zákonníka práce o prácach mladistvých, poskytovaní prvej pomoci, o požiarom nebezpečenstve v organizácii, inštrukciách používania prenosných hasiacich prístrojov a podobne.

Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

9 VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti).

Žiaci so ŠVVP majú právo na to, aby im spoločnosť poskytovala rovnaké príležitosti a podnety na ich vývin, ako poskytuje ich zdravým rovesníkom. Pri integrácii žiaka so ŠVVP do bežnej školy (integrácia individuálna, v špeciálnych triedach) treba brať do úvahy v prvom rade prospech konkrétneho žiaka – druh a stupeň jeho postihnutia.

Cieľom integračných snáh je podpora socializácie týchto žiakov, ich lepšia príprava pre bežný život – občiansky i profesionálny. Súčasne sa podporuje prístup majoritnej spoločnosti k akceptácii ľudí so zdravotným postihnutím, či sociálnym znevýhodnením.

Nevyhnutnou súčasťou integrácie žiakov so ŠVVP do školy je efektívny výchovno-poradenský servis (špeciálno-pedagogické, psychologické, sociálne, kariérové poradenstvo ako súčasť výchovného poradenstva v školstve) pre žiakov a rodičov, pre učiteľov.

Pri rozpracovávaní školského vzdelávacieho programu pre integrovaných žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu je potrebné osobitne zvážiť:

- charakter učebného odboru (profilové predmety), požiadavky povolania, na ktoré pripravuje, na fyzické a zdravotné spôsobilosti jednotlivca, druh a stupeň zdravotného postihnutia, zvyškový potenciál; rešpektovanie kontraindikácie určitého zdravotného postihnutia alebo narušenia pre prípravu v niektorom učebnom odbore / pre výkon určitých povolanií v dôsledku ohrozenia bezpečnosti svojej a iných ľudí
- možnosti profesionálneho uplatnenia sa jednotlivca po skončení odborného vzdelávania a prípravy, zvýšenie možností jeho včlenenia sa do občianskej spoločnosti
- možnosti formálnej adaptácie vzdelávacieho programu (modifikácia obsahu vzdelávania, úprava organizácie vyučovania, úprava formy vykonania prijímacej alebo záverečnej skúšky, úprava vyučovacích metód, úprava foriem bežného skúšania a preverovania vedomostí, dĺžky štúdia, učebných plánov, pravidiel hodnotenia a klasifikácie žiakov so ŠVVP ap.) využitím príslušných metodických usmernení MŠSR
- materiálo-technické zabezpečenie vzdelávania integrovaných žiakov so ŠVVP na škole – napr. zabezpečenie špeciálnych didaktických a kompenzačných pomôcok, zabezpečenie bezbariérového prístupu k učebniam, možnosti zníženia počtu žiakov v triedach a skupinách ap.
- personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania integrovaných žiakov so ŠVVP na škole – vytváranie individuálnych učebných plánov pre integrovaných žiakov, ich realizácia, zabezpečenie poradenského servisu pre žiakov, príp. ich rodičov (špeciálny pedagóg, psychológ, sociálny pracovník, asistent)
- možnosti spolupráce školy so školskými poradenskými zariadeniami a so základnými školami v regióne, využitie spolupráce so sociálnymi partnermi (zamestnávateľia v regióne, občianske združenia zdravotne postihnutých, regionálne úrady práce, sociálnych vecí a rodiny) v regióne pri integrácii osôb so zdravotným postihnutím do bežnej spoločnosti
- venovanie primeranej pozornosti príprave pedagógov školy, bežných žiakov, príp. ich rodičov na spolužitie so žiakmi so zdravotným a sociálnym znevýhodnením, osobitne ak ide o ťažké zdravotné postihnutie.

Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa uskutočňuje v zmysle platnej legislatívy a metodických pokynov.

Na škole je zamestnaný školský špeciálny pedagóg ktorý dohliada:

- na prijímanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- odbornú a metodickú pomoc žiakom, rodičom, pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom školy počas štúdia žiaka,
- spoluprácu školy s centrami, poradňami a ďalšími zariadeniami, ktoré sa venujú poskytovaniu servisu žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- príprave žiakov na maturitu.

Formu špeciálneho vzdelávania žiaka treba dôsledne zvážiť podľa potrieb žiaka, druhu a stupňa jeho postihnutia, znevýhodnenia, charakteru vzdelávania, možností vytvoriť v škole špeciálne podmienky na vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím pre daný odbor štúdia. Praktickú časť vzdelávania a odbornej prípravy žiakov so zdravotným postihnutím treba prispôbiť individuálnym potrebám a možnostiam žiaka s využitím vhodných učebných a kompenzačných pomôcok.

V prípade, že škola by počas štúdia žiakovi, vzhľadom na jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, nemohla zabezpečiť dosiahnutie cieľa vzdelávania, ktorý vyjadruje požiadavky na celkový vzdelanostný a osobnostný rozvoj žiaka, rozvoj jeho kompetencií, žiaka neprijme na štúdium, alebo neodporučí žiakovi pokračovať v štúdiu na škole.

9.1 Vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím

Zdravotne postihnutá osoba ako "osoba, ktorá nie je schopná si zaistiť, úplne alebo čiastočne, potreby bežného spoločenského života v dôsledku vrodeneho či získaného nedostatku fyzických alebo duševných schopností". Zdravotne postihnuté osoby majú okrem iných práv právo na vzdelanie, poradenstvo, pomoc pri pracovnom umiestnení a ďalšie služby, ktoré im umožnia maximálne rozvinúť ich schopnosti a zručnosti a urýchliť proces ich začlenenia alebo návratu do spoločnosti.

Medzi žiakov so zdravotným postihnutím sú zaradení žiaci s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabení alebo chorí, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s vývinovými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom alebo žiaci s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu.

Špeciálne vzdelávanie a odborná príprava pre žiakov so zdravotným postihnutím sa na škole zabezpečuje formou individuálnej integrácie. Podľa špecifických potrieb žiaka je možné adaptovať školský vzdelávací program, modifikovať obsah vzdelávania, upraviť organizáciu vyučovania, rozložiť do viacerých ročníkov, špecifické potreby zapracovať do individuálneho vzdelávacieho programu s využitím odbornej pomoci špeciálneho pedagóga na škole (tiež triedneho učiteľa, výchovného poradcu, odborného lekára, dorastového lekára, školského psychológa, rehabilitačnej sestry). Formu špeciálneho vzdelávania žiaka treba dôsledne zvážiť podľa potrieb žiaka, druhu a stupňa jeho postihnutia, znevýhodnenia, charakteru vzdelávania, možností vytvoriť v škole špeciálne podmienky na vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím.

Praktickú časť vzdelávania a odbornej prípravy žiakov so zdravotným postihnutím treba prispôbiť individuálnym potrebám a možnostiam žiaka s využitím vhodných učebných a kompenzačných pomôcok.

9.1.1 Žiaci s telesným postihnutím

Pri zabezpečovaní podmienok na vzdelávanie žiakov s telesným postihnutím sa dostáva do popredia úprava prostredia školy – prístup k budove, vstup do budovy, vyučovacie priestory v učebniach a dielnach, úprava hygienických zariadení, zabezpečenie dopravy do školy. Realizovaná úprava prostredia musí viesť k maximálnej samostatnosti žiakov za dodržania požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V škole je vybudovaný bezbariérový prístup do budovy, vyhradené miesto na parkovanie vozidla pre žiaka s vozíkom, rovnako je možné žiaka prepravovať výťahom. V škole nie je zabezpečená úprava hygienických zariadení. Z uvedeného dôvodu školu môže navštevovať žiak len v skrátenej hodinovej dotácii.

V tejto skupine žiakov s telesným postihnutím sú okrem žiakov s poruchami motoriky rozmanitej etiológie a stupňa aj žiaci so záchvatovými stavmi (hlavne epilepsiou), ktorých odborná príprava a následné umiestnenie na trhu práce je viac ako problémové. V škole sa nenachádza nie zdravotný pracovník, rovnako v škole sa nenachádza pracovník zaškolený na poskytnutie žiakovi prvej pomoci pri záchvatovom stave. Z uvedeného dôvodu školu nemôže navštevovať žiak s viacnásobným postihom: *poruchou motoriky rozmanitej etiológie a stupňa v kombinácii so záchvatovými stavmi (hlavne epilepsiou)*.

Žiakov s telesným postihnutím navštevujúceho školu možno integrovať individuálne do bežnej triedy.

Efektívna integrácia žiakov s telesným postihnutím do bežnej triedy školy predpokladá primeraný špeciálno-pedagogický, zdravotný, psychologický a sociálno-poradenský servis v škole (výchovný poradca, školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, rehabilitačný pracovník, asistent), odbornú prípravu učiteľov a úpravu organizácie vzdelávania a odbornej prípravy. Nevyhnutná je spolupráca školy so špecializovanými odbornými pracoviskami - špeciálno-pedagogickou poradňou, pedagogicko-psychologickou poradňou. Užitočná je spolupráca s občianskymi združeniami pre telesne postihnutých, so zamestnávateľmi v regióne zamestnávajúcimi telesne postihnutých (chránené dielne).

9.1.2 Žiaci s poruchami sluchu

Pri vytváraní podmienok vzdelávania žiakov s poruchami sluchu integrovaných v škole treba sa zamerať na formu komunikácie s nimi. Žiaci majú právo zvoliť si komunikačný prostriedok (posunková reč, kombinácia s hovorenou rečou, odpozieraním); veľkou výhodou je zapájanie IKT, audiovizuálnej techniky do vyučovania žiakov s poruchami sluchu (internet, grafické znázornenie učiva, využitie web-kamery, dištančná komunikácia, chat, e-mail, mobil, televízia s teletextom, video kopírujúce aj skryté titulky ap.). Formu komunikácie prispôbovať podľa potrieb žiaka, stupňa jeho sluchového postihnutia. Vo vyučovaní v škole nevyhnutné dodržiavať pravidlá komunikácie so žiakmi s poruchami sluchu: hovoriť smerom k triede, používať názorné prostriedky – nákresy, grafy, komentovať neočakávané reakcie na sluchové podnety, overovať pochopenie nových pojmov. Zabezpečiť odhlučnenie tried. Zvýšenú pozornosť venovať písomným prejavom žiakov, hlavne ak slúžia na hodnotenie výsledkov; treba sa vystríhať pred formálnymi chybami, pred skreslením preukaznosti skutočných vedomostí žiakov.

Žiakov s poruchami sluchu možno integrovať individuálne do bežnej triedy.

Podmienkou efektívnej integrácie žiakov s poruchami sluchu do bežnej triedy školy je primeraný špeciálno-pedagogický a psychologický servis (školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca, školský psychológ), odborná príprava učiteľov a úprava organizácie vzdelávania a odbornej prípravy. V prípade potreby je možné zaradiť do učebného plánu sluchovo postihnutým žiakom strednej školy (kde dané postihnutie nie je kontraindikované pre výkon povolania) vyučovací predmet rozvoj komunikačných zručností. Vyučovať ho musí špeciálny pedagóg - surdopéd. Na škole nie je zamestnaný surdopéd, ďalší pedagóg, ktorý by ovládal posunkovú reč, ani pedagógovia nie sú odborne pripravení na prácu so žiakmi so zvyškami sluchu, alebo úplnou stratou sluchu. Z uvedeného dôvodu školu nemôže navštevovať žiak, ktorý má výrazne poškodený sluch.

Škola pri integrovaní žiaka s poruchami sluchu zabezpečí spoluprácu so špecializovanými odbornými pracoviskami - špeciálno-pedagogická poradňa, pedagogicko-psychologická poradňa, s občianskymi združeniami pre sluchovo postihnutých, so zamestnávateľmi v regióne vytvárajúcimi pracovné príležitosti pre sluchovo postihnutých.

9.1.3 Žiaci s poruchami zraku

Pre žiakov s poruchami zraku integrovaným v bežnej triede školy treba sprístupniť obsah vzdelávania v jednotlivých predmetoch vhodnou formou za využitia primeraných didaktických pomôcok, kompenzačných pomôcok (adaptácia učebných materiálov pomocou Brailovho písma, využitie elektronických alebo zvukových nosičov, reliéfnej podoby materiálov ap.). V písomnej komunikácii využívať čo najviac informačné a komunikačné technológie, aj s hlasovým výstupom. Podmienky odborného vzdelávania a prípravy čo najviac prispôsobiť podmienkam výkonu povolania na trhu práce, zakomponovať prípravu na využívanie kompenzačných pomôcok pri práci. Nevyhnutné je upraviť organizáciu vzdelávania a odbornej prípravy žiakov s poruchami zraku v bežných stredných školách (učebný plán, dĺžka vzdelávania, individuálny vzdelávací plán, modifikácia vyučovacích metód, spôsobu hodnotenia žiaka ap.).

Žiaci s poruchami zraku budú integrovaní do bežnej triedy školy buď individuálne.

Podmienkou efektívnej integrácie žiakov s poruchami zraku do bežnej triedy školy je primeraný špeciálno-pedagogický a psychologický servis (školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca, školský psychológ), odborná príprava učiteľov a úprava organizácie vzdelávania a odbornej prípravy žiakov s poruchami zraku.

Na škole nie je zamestnaný tyflopéd. Z uvedeného dôvodu školu nemôže navštevovať žiak, ktorý má výrazne poškodený zrak.

Pri zaradení žiaka do triedy ako individuálne integrovaného škola bude spolupracovať so špecializovanými odbornými pracoviskami (špeciálno-pedagogická poradňa, pedagogicko-psychologická poradňa), tiež s občianskymi združeniami pre zrakovy postihnutých, so zamestnávateľmi v regióne vytvárajúcimi pracovné príležitosti pre zrakovy postihnutých.

9.1.4 Žiaci s autizmom

Ide o veľmi špecifickú skupinu žiakov so zdravotným postihnutím s veľmi rôznorodými predpokladmi, potrebami a požiadavkami na vzdelávanie. Integrácia do bežných škôl závisí od ich mentálnej úrovne, na spôsobe ich komunikácie s prostredím, na celkovom správaní žiakov. Pri začleňovaní žiakov s autizmom do školského prostredia treba dodržiavať niektoré zásady: čo najviac štruktúrovať vyučovanie (obsah, miesto aj čas), konkretizovať požiadavky, zabezpečiť maximálnu vizualizáciu informácií, vytvárať malé skupinky autistických žiakov, štruktúrovať teoretické vzdelávanie aj praktickú prípravu.

Na škole nie je zamestnaný školský špeciálny pedagóg so zameraním na autizmus. Z uvedeného dôvodu školu môže navštevovať len žiak na základe odporúčania odborníka na autizmu a následného prejednávania možnosti vytvorenia podmienok v škole s odborníkom na autizmus.

9.1.5 Žiaci so špecifickými vývojovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia, dysortografia ai.)

Počet žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia je veľmi vysoký, preto treba venovať tejto problematike primeranú pozornosť. Ide o žiakov významne ohrozených školskou neúspešnosťou a ďalšími rizikami vzniku sociálno-patologických javov, nakoľko toto postihnutie je skryté. Problémy v správaní, ktoré sa občas vyskytujú u týchto žiakov, možno zvyčajne zvládnuť bežnými výchovnými a poradenskými postupmi. Vo všeobecnosti ide o žiakov s priemerným nadaním (vyskytujú sa aj nadpriemerní jedinci) – intelektové prekážky v ďalšom vzdelávaní na stredných školách teda nie sú.

Je veľmi dôležité, aby boli pedagógovia dobre informovaní o možnostiach a prekážkach vo vzdelávaní žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia, o individuálnych predpokladoch a potrebách konkrétnych žiakov. Potrebné je voliť vhodné metódy a formy vyučovania a hodnotenia výsledkov (individuálne tempo, nahradenie písania dlhých textov testami, špeciálne formy skúšania) a v niektorých prípadoch aj kompenzačné pomôcky (počítače – využitie korektúry textu, farebné čítanie, grafické počítačové programy).

Úspešná integrácia týchto žiakov na škole, získanie odbornej kvalifikácie, je predpokladom a podmienkou ich úspešnej integrácie do života, na trhu práce.

9.2 Vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia určujeme pomocou záväznej smernice MŠSR prostredníctvom aspoň troch merateľných ukazovateľov – podmienkou je splniť minimálne tri z nasledujúcich kritérií súčasne:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

V našich podmienkach ide predovšetkým o problémy s rómskym etnikom, so snahami o ich integráciu do nášho občianskeho a profesionálneho života. Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania je tiež dôsledkom sociálne nerozvinutého / znevýhodneného prostredia, ktoré nedostatočne stimuluje a nevytvára podmienky pre rozvoj takých vlastností a schopností, ktoré by ich motivovali k výkonu, pestovali záujem vzdelávať

sa, pracovať a byť úspešní. U rómskych žiakov absentuje domáca príprava na vyučovanie, rodičia sa nezaujímajú o vzdelávanie svojich detí. Veľkým handicapom je tiež nedostatočné ovládanie vyučovacieho jazyka.

Problémy rómskych žiakov súvisiace s ich školskou podvýkonnosťou, negatívnym postojom ku vzdelávaniu možno zhrnúť:

- § nízka socio-kultúrna a vzdelanostná úroveň rodín rómskych žiakov, málokedy majú rodičia vyššie vzdelanie ako základné, častá nezamestnanosť rodičov, sociálne dávky často ako jediný zdroj obživy, chudoba, deti často nemajú uspokojené základné životné potreby (strava, oblečenie), veľmi nízky hygienický štandard rodín, často chýba osvojenie základných hygienických návykov;
- § rozpor medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, hodnotová nekompatibilita s majoritnou spoločnosťou – neschopnosť prispôbiť sa školským požiadavkám, nevzdelanosť rodičov a nezáujem o vzdelávanie / kvalifikáciu svojich detí, negatívny postoj ku vzdelávaniu ako vzor pre ich deti, nespokojnosť so školou, školská neúspešnosť rómskych žiakov až zlyhanie, výchovná nevládnuteľnosť rómskych žiakov v škole („ťažkovychovateľní“), záporný postoj žiakov ku škole, ku vzdelávaniu, záškoláctvo, absentérstvo ako dôsledok;
- § v dôsledku hodnotovej špecifickosti Rómov s dôrazom na aktuálne uspokojovanie svojich biologických potrieb, bez schopnosti plánovať, zvyčajne zostávajú nekvalifikovaní a veľmi ťažko uplatniteľní na trhu práce; dochádza k medzigeneračnému transferu ich životného štýlu spojeného s negatívnym postojom ku vzdelávaniu a k práci a k stupňovaniu ich sociálnej exklúzie.

V dôsledku uvedeného väčšina rómskych žiakov po absolvovaní povinnej školskej dochádzky končí svoje „celoživotné“ vzdelávanie a len s malou pravdepodobnosťou dosiahne odbornú kvalifikáciu na výkon povolania, čo predstavuje vysoké riziko nenájsť uplatnenie na trhu práce. V dospelom veku sa z nich stávajú nekvalifikovaní pracovníci s možnosťou vykonávať len pomocnú nekvalifikovanú a slabo platenú prácu, bez schopnosti ďalej sa vzdelávať, adaptovať sa na meniace / stupňujúce sa nároky trhu práce.

Žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia je vhodné integrovať do školy, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolania nadväzujúcich na príslušné študijné a učebné odbory. Vzdelávacie programy žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia musia byť koncipované širšie – aj výchovne, nakoľko musia zahŕňať aj hodnotovú reorientáciu, získavanie žiakov pre alternatívny životný štýl, aktivizáciu žiakov, ich motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu ku vzdelávaniu, k práci, povolaniu, rozvíjanie profesijných záujmov.

Značný význam má cieľná prevencia pred vznikom sociálno-patologických javov (agresivita, kriminalita, drogové závislosti), nakoľko žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia sú sociálnou patológiou zvýšene ohrození.

Podmienkou efektívnej integrácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia do bežnej triedy školy je dostatočný špeciálno-pedagogický a psychologický servis (školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca, školský psychológ), dopĺňajúca odborná príprava učiteľov školy a úprava organizácie vzdelávania a odbornej prípravy. Škola pri integrovaní žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia bude spolupracovať so špecializovanými odbornými pracoviskami (špeciálno-pedagogická poradňa, pedagogicko-psychologická poradňa), tiež s občianskymi združeniami, so zamestnávateľmi v regióne.

9.3 Vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov

Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne v odbornom vzdelávaní a príprave je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, remeselné, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Prichádzala by do úvahy ich integrácia do bežnej triedy školy, absolvovanie odboru v skrátenom čase s možnosťou ďalšieho vzdelávania v nadväznom študijnom odbore, prípadne podnikanie v príslušnej oblasti. Okrem zaujímavých výsledkov, ktoré by sa dosiahli v príslušnom povolaní by bolo vhodné angažovať výnimočne nadaných ľudí aj do pedagogického procesu, do odborného vzdelávania a prípravy ďalších mladých ľudí pre príslušné manuálne / remeselné povolania.

Na druhej strane môžu mať mimoriadne nadaní žiaci množstvo problémov pri zvládaní štúdia, či pri nadväzovaní sociálnych vzťahov. Mimoriadne nadaní žiaci sa často prejavujú ako výrazné osobnosti, čo však môže mať svoje negatíva, hlavne v oblasti sociálnej komunikácie, v sebahodnotení, v ponímaní seba samého, sú často citliví na hodnotenie inými, ťažko nadväzujú kontakty s druhými ľuďmi.

Preto je dôležité:

- zistiť, v čom žiak vyniká,
- aké má nedostatky a problémy
- prispôbiť svoju prácu s ním,
- aby škola poznala vývoj žiaka už aj na základe materiálov zo základnej školy, doterajšiu pedagogicko-psychologickú prácu s ním, jeho anamnézu, vrátane rodinnej anamnézy,

dôležitá:

- spolupráca všetkých učiteľov, ktorí mimoriadne nadaného žiaka učia,
- spolupráca s rodičmi žiaka, so psychológom, výchovným poradcom, špeciálnym pedagógom,
- spolupráca so špecializovanými odbornými pracoviskami (poradňou, výskumným pracoviskom, vysokou školou).

Vo výučbe týchto žiakov je vhodné využívať náročnejšie metódy a postupy, problémové a projektové vyučovanie, dištančné e-vzdelávanie, samoštúdium, intenzívne využívanie IKT. Aj mimoriadne nadaných žiakov treba vhodne zapájať do skupinovej výučby, do tímovej spolupráce (buď v roli vedúceho, alebo radového člena), čím sa rozvíja ich socializácia, tolerancia, adaptabilita, schopnosť kooperovať, včleňovať sa do pracovného kolektívu.

10. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov.

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinovú prácu, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov. Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Žiak má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia žiaka.

10.2 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Cieľom hodnotenia zamestnancov školy je objektívne ohodnotiť, ako zamestnanci školy aktívne, tvorivo, samostatne a inovatívne pristupujú k napĺňaniu cieľov a poslania výchovy a vzdelávania. Hodnotenie má dve roviny:

ekonomicko - finančnú, ktorá je zachytená a vyjadrená vo vnútornom predpise v podobe osobného ohodnotenia a odmeňovania na základe kritérií a podmienok a možností školy a na princípe sebahodnotenia každého zamestnanca, ako aj hodnotenia zamestnancov priamymi nadriadenými,

morálnu, ktorou je pochvala, ohodnotenie slovné, diplomom alebo vytváraním špecifických podmienok v priebehu školského roka.

Predmetom hodnotenia zamestnancov sú všetky činnosti, ktoré sú aj súčasťou kontroly.

Na hodnotenie zamestnancov budú používané predovšetkým tieto metódy :

- pozorovanie, hospitácie
- rozhovor
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, testy, úspešnosť žiakov, spolupráca žiakov v kolektíve – tímová práca, vystupovanie a správanie....)
- sledovanie pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, tvorby projektov, mimoškolskej činnosti a pod.
- hodnotenie pedagogických, odborných a ostatných zamestnancov manažmentu školy
- vzájomné hodnotenie učiteľov, sebahodnotenie zamestnanca
- hodnotenie učiteľov žiakmi - raz za rok sa zisťuje u žiakov prostredníctvom dotazníka, či je učiteľ v triede považovaný za odborníka, či svoju odbornosť vie predať a prezentovať, či jeho správanie v triede je motivujúce a jeho hodnotenie výkonov žiakov je spravodlivé, korektné a objektívne. Žiaci sa budú vyjadrovať klasifikačnou stupnicou 1 až 5. Jednotlivé hodnoty pre triedu a predmet sú priemerované a vyhodnotené graficky. Výsledky sú pre pedagogický kolektív verejné, so žiakmi sa problémové prípady riešia Študentskou radou.